

KOZ AMC Nieuwsbrief nr. 4, maart 2010

Inhoudsopgave

- 16 februari deadline indienen projectvoorstellen
ZonMw (4 nieuwe/2 hernieuwde) blz. 1
- Bijeenkomst programmagroep 10 dec 2009 blz. 4
- Het project van de Transmurale Zorgbrug gaat
binnenkort van start! blz. 4
- Vacatiegelden uitgekeerd blz. 4
- Succesverhalen als inspiratiebron:
Project-o-theek blz. 5
- KOZ op ZonMw site blz. 5
- Vragenlijst in eigen taal voor allochtone
oudere blz. 5
- Uitbreiding inhoudelijk bureau KOZ blz. 6

16 februari deadline indienen project- voorstellen ZonMw

Op 16 februari diende de KOZ vier nieuwe projectvoorstellen in: (1) "Thuisvoelen", (2) "Eenzaamheid", (3) het "Welzijnshuisbezoek" en (4) het Almeerse project "Eigen Kracht Wijzer". Twee projecten: T3: "allochtone ouderen" en het project voor jonge Marokkaanse Mantelzorgers werden herzien en opnieuw ingediend.

(1) "Thuisvoelen" in verzorgingshuizen

"Thuis Voelen" is een project dat in vier verzorgingshuizen van start zal gaan. Het project richt zich vooral op de mantelzorger, die samen met de bewoner meer betrokken zal worden bij de zorg (proces en de omgeving) in het verzorgingshuis. Door individuele en groeps gesprekken wordt er met bewoners, mantelzorgers en personeel een "Thuis Voelen" agenda opgezet, met prioriteiten die binnen de instelling moeten worden doorgevoerd zodat de kwaliteit van leven van mantelzorger en bewoner verbetert. Of dit daadwerkelijk slaagt wordt aan het eind van het project middels een effectrapportage in kaart gebracht. Achterliggend idee is dat een meer huiselijk, betrokken en persoonlijke sfeer in een verzorgingshuis niet alleen ten goede komt aan

de bewoners en de mantelzorger maar ook ontlastend werkt voor het personeel.

Erkenning Mantelzorger

Partners en kinderen van bewoners worstelen vaak met de wijze waarop ze hun betrokkenheid bij de zorg vorm kunnen geven. Ze voelen zich vaak onmachtig en verdrietig maar zijn tegelijk gedreven en betrokken. Door gesprekken te focussen op het primaire proces en de mogelijkheden en wensen van de mantelzorgers hierin te betrekken wordt het proces op gang gebracht dat uiteindelijk leidt naar een voor alle partijen verbeterde situatie. Erkenning, het gevoel er toe te doen en het creëren van vertrouwen bij naasten en verzorgenden zijn belangrijke waarden die door de gesprekken gestalte krijgen en van grote betekenis zijn voor het gehele proces. Elk moment dat een bewoner tevreden is en de inzet van naasten op een natuurlijke wijze kan plaatsvinden, wordt de werkvloer ontlast. Op deze manier wordt niet alleen tijd en geld bespaard maar ook arbeidsvreugde bewerkstelligd.

Hoewel deze methode, die gebaseerd is op de gids "Thuis Voelen", al op diverse plekken is toegepast, is de werkwijze tot nu toe nog niet wetenschappelijk geëvalueerd. Als de resultaten positief zijn, staat een grootschalige implementatie open.

Resultaten

Voorbeelden van resultaten die in het verleden met deze werkwijze behaald zijn: (1) een belevingstuin voor dementerende ouderen. Dit is een veilige tuin in of rondom een verzorgingshuis, een tuin die zintuigen prikkelt en rekening houdt met de beleving en mogelijkheden van dementerenden, (2) een uitbreiding van de activiteitenbegeleiding naar de avonden, zodat ook naasten kunnen deelnemen, (3) het aanstellen van een muziektherapeut, (4) klimaatverbetering in het verzorgingshuis en (5) het geheel anders inrichten van een gemeenschappelijke ruimte.

Deelnemende huizen

Concreet gaat dit project lopen in de volgende verzorgingshuizen: (1) De Gooyer in Amsterdam Oost (Dapperbuurt/Oosterpark); een bestaand verzorgingshuis met grootschalig wonen, (2) het Anton de Kom huis in Amsterdam Zuidoost; een nieuwbouw verpleeghuis met kleinschalig wonen voor dementerende ouderen van Surinaamse afkomst, (3) het Evean Henriëtte Roland Holst huis, een verzorgingshuis met multiculturele dagopvang, aanleunwoningen, transferafdeling, wijkziekenboeg en een restaurant met een buurtfunctie in Amsterdam Zuidoost, (4) een nieuwbouwlocatie op de Laan van Spartaan in Amsterdam Nieuw West. Het gaat hier om een verhuizing van een deel van het Slotervaart verpleeghuis.

Partners

In dit project werken de volgende partners samen: Cordaan en Evean, die hun huizen beschikbaar stellen, Publicarea, een organisatie die het proces van verandering binnen de huizen gaat leiden en het AMC die het wetenschappelijk onderzoek verzorgt.

Kortom

Het project "thuisvoelen" wil een cultuuromslag in manier van denken en werken binnen verpleeg- en verzorgingshuizen bewerkstelligen. Het werken vanuit de bewoner zelf. Streven: zorg persoonlijker en kwalitatief beter maken en direct betrokken zorgprofessional ondersteunen. De betrokkenheid van naaste wordt niet langer als belastend maar als waardevol beschouwd! De erkenning van de mantelzorg voor naasten zelf, is in het proces van grote waarde.

(2) Eenzaamheid en activiteiten

"Goed oud is Goud" is een combinatie van drie projecten en wil als project sociale participatie bevorderen door mensen meer bekend te maken met bestaande activiteiten. Daarnaast wordt geprobeerd eenzaamheid in een vroegtijdig stadium te signaleren en deze mensen door te geleiden naar bestaande activiteiten mits deze aansluiten bij de individuele interesses en behoeften. Bij dit laatste gaat het om het bestrijden van eenzaamheid door sociale participatie.

Aanpak

Bij ouderen die via de medische alarmeringsdienst van Stichting ATA een hulpvraag uiten zonder dat er sprake is van een medische noodzaak, wordt in kaart gebracht of bij hen sprake is van eenzaamheid. Bij een positieve score zal met een hulpverlener gekeken worden of er behoefte is aan deelname aan een sociale activiteit. Bij het onderzoek wordt ook de algehele conditie (fysiek en sociaal functioneren, het psychisch welbevinden en de eigen kracht) beschreven. Vervolgens worden de wensen en behoeften van de oudere systematisch in kaart gebracht. Ook wordt bijgehouden wat ouderen motiveert om deel te nemen aan het onderzoek naar eenzaamheid en een eventuele doorgeleiding naar sociale activiteiten. Als de wensen en behoeften van de eenzame oudere niet aansluiten bij het aanbod, kan dit vanuit het beleid worden aangevuld.

Bundel

Voor sociale activiteiten kan de hulpverlener (afkomstig van een welzijnsinstelling, zorginstelling of charitatieve instelling) putten uit een bundel van formele en informele

activiteiten die speciaal voor ouderen zijn opgezet. De activiteiten zijn niet specifiek voor kwetsbare ouderen, maar voor alle ouderen. De gids is zowel door de hulpverlener als door de ouderen te raadplegen. Omdat de groep ouderen in dit proces gevolgd wordt, is aan het eind van het project ook precies af te lezen welke activiteit de *individuele* oudere aanspreekt en waarom... Waardevolle informatie!

De inventarisatie van al deze activiteiten worden ook in het kader van dit project gedaan door de vakgroep sociale geografie van de UvA in samenwerking met het Overleg Ouderenorganisaties Amsterdam (OOA). De bundel is voor alle ouderen in Amsterdam en zal ook via een website te raadplegen zijn. Het gaat hierbij om activiteiten als een wandelgroep, een zangkoor, lezingen, schilderen, sport en spel, zingeving en religie maar ook om koffie ochtenden, bingo en handwerken. Bij de inventarisatie worden de loketten van de diensten Zorg en Samenleving, welzijnsstichtingen, kerkgemeenschappen, ouderenorganisaties en wijkcentra betrokken. Cliëntenbelang Amsterdam zal waarschijnlijk na afloop het onderhoud en het beheer van de bundel op zich nemen.

Kunstwerkplaats

Eén van de mogelijkheden die eenzame ouderen expliciet geboden zal worden is een actieve deelname aan de kunstwerkplaats van zorgorganisatie Cordaan. In de Lutmastraat wordt nu een dagbestedingsprogramma voor mensen met een verstandelijke beperking of psychiatrische stoornissen aangeboden. Dit programma zal worden aangepast voor ouderen. Het is duidelijk een *werkplaats* voor keramiek, tekenen, schilderen maar ook voor taal, muziek en toneel. Het doel van de werkplaats is sociaal maatschappelijke participatie en de persoonlijke ontwikkeling in creatieve uitingen te bevorderen.

Diverse partners:

Stichting ATA, het Overleg Ouderenorganisaties Amsterdam, de Kunstwerkplaats van Cordaan, de vakgroep sociale geografie van de UvA, Cliëntenbelang Amsterdam en het AMC zullen nauw samenwerken. Het AMC zal zich vooral bezig houden met het wetenschappelijke onderzoek; het meten van de eenzaamheid en de algehele conditie van de ouderen en de kwalitatieve procesevaluatie van het doorgeleidingstraject.

In dit project ligt de nadruk niet zo zeer op het bestrijden van eenzaamheid maar op het bevorderen van de sociale participatie. Signaleren, doorgeleiden en activeren vormen de kern van dit project.

(3) Welzijnshuisbezoek

"Goede raad is niet duur" is een project dat beoogt een blauwdruk te maken van het meest ideale welzijnshuisbezoek voor ouderen. Dit bezoek dat ook wel preventief welzijnshuisbezoek wordt genoemd heeft tot doel de situatie van de oudere in kaart te brengen, hen te attenderen op het bestaande aanbod in zorg en welzijn en in te spelen op (praktische) hulpvragen. Vele gemeenten kennen een vorm van welzijnshuisbezoek, dat veelal door welzijnsstichten wordt uitgevoerd. Daarnaast zijn er vanuit de ouderenbonden de vrijwillige ouderen adviseurs, die de ouderen helpen met praktische problemen. Het is de bedoeling beide werkwijzen samen te voegen tot één ideaal welzijnshuisbezoek dat door alle gemeenten gehanteerd kan worden. Het in kaart brengen wat oudere nog zelf kan en de zogenaamde "eigen regie" van de oudere krijgen hierbij speciale aandacht.

Hoe ziet het meest ideale bezoek eruit?

In de eerste fase van het project wordt een inventarisatie gemaakt van de bestaande methoden en werkwijzen van de verschillende gemeenten. De visie van de vrijwillige ouderen adviseur op het welzijnshuisbezoek en zijn/haar ervaring met de eigen invulling van het huisbezoek wordt eveneens in kaart gebracht. Vrijwilligers en professionals betrokken bij de welzijnshuisbezoeken evenals een aantal ouderen behorende tot de doelgroep zullen gezamenlijk de verschillende vormen evalueren. Met behulp van deze "focusgroep" wordt bepaald welke vorm de meest ideale is. Voor de oudere, de vrijwilliger, de gemeente en de welzijnsinstelling.

Uittesten in de praktijk

In de tweede fase wordt de blauwdruk getest in een aantal gemeenten in Noord-Holland en Flevoland. Gemeten wordt hoe de oudere het bezoek heeft ervaren, wat de indruk van de vrijwilliger hierbij was, welke motieven voor deelname speelden, welke acties er naar aanleiding van het bezoek geweest zijn en of deze geleid hebben tot meer zelfredzaamheid en meer in het algemeen tot een toegenomen gevoel van welbevinden en een verbetering van de kwaliteit van leven van de oudere. Dit laatste is nooit eerder wetenschappelijk onderzocht.

Noord-Holland en Flevoland samen

Het project gaat in de provincies Noord-Holland en Flevoland lopen. In beide provincies zijn de samenwerkende ouderenbonden nauw betrokken bij de coördinatie en de uitvoering. In Noord-Holland is dit de

SBO-NH, in Flevoland is dit de FOGO. Het AMC zal de coördinatie van het project en het wetenschappelijk onderzoek op zich nemen.

(4) Almere

De gemeente Almere heeft een transitievoorstel ingediend voor de reeds ontwikkelde digitale wmo-vragenlijst en het (nog te meten) wetenschappelijke effect hiervan.

(5) Allochtone ouderen

Het project Allochtone ouderen is een systematische probleemanalyse van de knelpunten in de aansluiting tussen "vraag" en "aanbod" in zorg en welzijn voor oudere migranten. Hoewel dit nooit wetenschappelijk onderzocht of systematisch in kaart is gebracht zijn er vele signalen uit de praktijk die er keer op keer op wijzen dat de aansluiting tussen de vragen en behoeften van allochtone ouderen en het voorzieningenaanbod problematisch is. Voordat het probleem aangepakt en opgelost kan worden is een gedegen analyse van het probleem nodig. Een zorgvuldig omschreven probleem biedt immers de beste kans op de ontwikkeling van een effectief interventieprogramma om het aanbod van zorg en welzijn optimaal te laten aansluiten bij de vragen en behoeften van allochtone ouderen. Hiervoor is het nodig dat de doelgroep wordt geanalyseerd, de goede ervaringen en "best practices" in kaart worden gebracht, de veranderdoelen gedefinieerd worden net als ook de factoren die deze veranderingen bepalen. Determinanten van verandering.

De probleemanalyse bestaat uit een literatuuronderzoek en een kwalitatieve inventarisatie van de individuele en omgevingsdeterminanten van het gebruik van voorzieningen. De behoeften waarin niet wordt voorzien de zgn. "unmet needs" moeten worden achterhaald. Dit gebeurt door middel van 6 focusgroepen en interviews met allochtone ouderen, hun mantelzorgers en eventueel hun hulpverlener. Daarnaast worden allochtone zelforganisaties, zorg- en welzijnsprofessionals, financiers en beleidsmakers geïnterviewd.

De probleemanalyse richt zich op 55-plussers van Turkse, Marokkaanse en Surinaamse afkomst. De focus is gericht op de thema's eenzaamheid, depressie, functionele beperking en belasting van de mantelzorgers. Dit omdat deze van groot belang zijn voor de kwaliteit van leven.

Na de probleemanalyse zal duidelijk zijn:

(1) welke doelen het vervolprogramma, het interventieprogramma zou moeten bevatten om de behoeften van de ouderen beter te laten aansluiten op de voorzieningen voor zorg en welzijn, (2) wat de veranderdoelen voor de verschillende doelgroepen zouden moeten zijn (oudere migrant, de naaste omgeving en de professionals, als ook de beleidsmakers op lokaal en landelijk niveau), (3) de determinanten van die veranderingen voor elke doelgroep, (4) welke concrete maatregelen en interventies ondernomen zouden moeten worden.

(6) Marokkaanse Mantelzorgers

Ook het reeds ingediende voorstel voor de Marokkaanse Mantelzorgers is herschreven en opnieuw ingediend. Het gaat hierbij om het ondersteunen van jonge Marokkaanse mantelzorgers bij de medicatie van hun ouders en het bevorderen van lotgenotencontact via de door deze groep veelbezochte website marokko.nl.

Programmagroep bijeenkomst 10 december 2009

Op 10 december 2009 kwam de programmagroep bijeen. Verschillende partners presenteerden hun voorstellen. Publicarea, SBO Noord-Holland, de Gemeente Almere, de ATA en het Overleg Ouderenorganisaties Amsterdam. Besloten werd om alle voorstellen in te dienen bij ZonMw. Het doelgroepenpanel, dat volledig uit ouderen bestaat, was voorafgaande aan de vergadering akkoord gegaan met alle ingediende voorstellen.

Tijdens de vergadering werd verslag gedaan over de voortgang van de Transmurale Zorgbrug (T2), het project Functiebehoud in Transitie (T1) en de werkgroep bekostigingsvraagstukken.

Tot slot werd er een oproep gedaan aan alle partners om succesvolle projecten in te dienen voor de project-otheek. Dit om andere partners op ideeën te brengen voor nieuwe projectvoorstellen, die in september 2010 bij ZonMw kunnen worden ingediend. Deze succesvolle projecten zullen via de website van de KOZ beschikbaar komen.

Het project van de Transmurale Zorgbrug gaat binnenkort van start!

In de afgelopen periode zijn alle voorbereidingen getroffen om de Transmurale Zorgbrug te laten starten. Zo is de toolkit geschreven, die binnenkort ook op een speciale website zal verschijnen. Daarnaast is er achter de schermen hard gewerkt aan het stroomlijnen van de hele keten, zowel in als buiten het ziekenhuis. Er is inhoud gegeven aan de vraag: Hoe ziet de ontslagprocedure er precies uit in het ziekenhuis maar

vooral ook wat betekent dit concreet voor de huisarts, thuiszorg en fysiotherapie? De keten wordt binnenkort uitgetest. De proeflocaties zijn het AMC en de regio's Amsterdam Zuidoost en Diemen.

Website toolkit

In de toolkit (Engels voor "gereedschapskist") worden 30 veelvoorkomende problemen bij ouderen beschreven. Hieraan gekoppeld wordt een oplossingsrichting geboden voor alle betrokken disciplines. Dit plan van aanpak is vooral voor professionals bedoeld. Eenheid in aanpak is daarbij het doel. Voor ouderen wordt er op de site, per "probleem" een pagina toegevoegd waarop staat wat zij zelf aan dit probleem kunnen doen. Zo wordt gehoor gegeven aan de wens van de ouderen om vooral ook aandacht te besteden aan "eigen regie" en "preventie".

Inhoud project

De Transmurale Zorgbrug (T2) is een project waarbij ouderen die acuut worden opgenomen in het ziekenhuis, al bij opname opgespoord en behandeld worden door een team van de afdeling ouderengeneeskunde. Een deel van de ouderen zal daarbij bij ontslag een transitiecoach toegewezen krijgen. Deze zal de oudere en zijn mantelzorger tot 6 maanden na ontslag volgen en begeleiden. Met dit project hopen we aan te tonen dat met intensief opsporen, behandelen en begeleiden na ontslag, ouderen langer in staat zijn zelfstandig te functioneren.

Vacatie gelden uitgekeerd

Eind december 2009 zijn alle ouderen die hun vrije tijd opofferden om mee te denken in de ontwikkeling van de projectvoorstellen of hun mening gaven tijdens een van de ouderenbijeenkomsten, doelgroepenpanels, themagroepen of migranten bijeenkomst aangeschreven. Men kreeg niet alleen zijn welverdiende vacatiegeld, maar kon ook als extraatje kiezen uit een tweetal boeken. "Waarom het leven sneller gaat als je ouder wordt" door Douwe Draaisma of "Gezond & vitaal oud worden" van Henk de Valk. Tweederde koos voor het laatste boek. Vele ouderen waren blij verrast door het extraatje en het leerzame cadeautje. Van velen ontvingen we enthousiaste reacties. Dat deed ons weer goed. Dank daarvoor en op naar een verdere vruchtbare samenwerking!

Succesverhalen als inspiratiebron: Project-o-theek

Tijdens de bijeenkomst van de programmagroep in december 2009 werd een oproep gedaan aan alle partners om per partner twee succesvolle projecten in te sturen. Het is de bedoeling dat deze projecten in een database komen die via de website voor alle partners beschikbaar is. Het achterliggende idee is dat deze succesvolle projecten een inspiratiebron zijn voor het indienen van nieuwe voorstellen in september 2010.

Almere

Enthousiast reageerde Almere met twee projecten: (1) een project waarbij per gebied netwerken werden opgezet waarbij verschillende professionals uit verschillende disciplines aan elkaar gekoppeld werden om een concrete casus op te lossen. Daarnaast werd met de cliënt gewerkt aan het versterken van de eigen kracht (eigen regie, zelfredzaamheid en sociale participatie), (2) een project waarbij de eigen kracht en de talenten van mensen met een beperking (dementerende ouderen en ouderen met een psychiatrische stoornis) in kaart gebracht wordt, als ook die van hun directe omgeving. Dit vormt de basis voor de ondersteuning van professionals en heeft tot doel de zelfredzaamheid en de participatie te vergroten.

Publicarea

Publicarea gaf drie succesvolle projecten aan. (1) Na het afbranden van een activiteiten centrum in Nieuwegein heeft Publicarea met de gemeente, een projectontwikkelaar, de winkeliersvereniging, een nieuw woon-zorgcomplex en een wijkservicepunt opgezet, (2) het creëren van ontmoetingsplekken de zgn. postzegelparken door en voor buurtbewoners in de Indische buurt in Amsterdam, (3) de begeleiding door Publicarea van de gemeenten Almere, Haarlemmermeer en Groningen tijdens de perikelen rond de overheveling van AWBZ gelden naar de WMO. Publicarea maakte convenanten tussen het CIZ en de gemeenten waarin een gezamenlijke visie op de indicatiestelling en de positie van de burger beschreven werd.

GGD Amsterdam

De GGD heeft een succesvol project voor vallers opgezet. "Sta stevig!" Per stadsdeel richt het zich op autochtone en ook vooral op allochtone ouderen. Er worden voorlichtingsbijeenkomsten gehouden over het belang van een goede conditie. Daarnaast richt het zich ook op de professionals, zo zijn met de thuiszorg en ouderenwerkers afspraken gemaakt over het signaleren van valrisico bij preventief huisbezoek. Huishoudelijke medewerkers en de professionals die veelvuldig met allochtone ouderen werken (de zogenaamde "voorlichters eigen taal en cultuur") zijn getraind om ook in de praktijk het valrisico bij zelfstandig wonende ouderen daadwerkelijk te beperken.

PCOB

Deze Algemeen Christelijke Ouderenbond organiseert ook talrijke succesvolle projecten voor haar leden. De informatievoorziening over de belangrijkste ontwikkelingen op het terrein van wonen, zorg en welzijn en de informatie van de ouderen adviseur wordt door alle partijen als zeer waardevol beschouwd. Hetzelfde geldt voor de informatieve bijeenkomsten waarop sprekers actuele thema's nog eens in het tempo van de ouderen uiteenzetten. Via dit ledencontact (bijeenkomsten of nieuwsbrief) worden de ouderen echt bereikt. Met name voor de hoogbejaarde leden komt de wereld via dit kanaal binnen. Computercursussen voor ouderen zijn ook al jarenlang succesnummers. Ook dit maakt met name voor de 85 – 95-jarigen een "wereld van verschil". Zo berichtte een 92-jarige vanuit een verzorgingshuis dat ze haar eerste laptop had aangeschaft en er een wereld voor haar open ging... Oude Gouden initiatieven zijn nog steeds: de wandel-, fiets- en leesgroep, maar ook de sociale groepen als "Omzien naar Elkaar" en "Helpende Handen".

Over deze succesprojecten en of ze in de KOZ verder te implementeren zijn, willen we graag met u een keer van gedachten wisselen. Mogelijk dat de 5^e ronde van ZonMw ons hierbij kan helpen.

KOZ op ZonMw website

Op de website van het Nationaal Programma Ouderenzorg (www.nationaalprogrammaouderenzorg.nl) verschenen verschillende artikelen van de KOZ. Een interview met Bianca Buurman over de Transmurale Zorgbrug (T2), een interview met de heer Verdonk van de PCOB Diemen over zijn ervaring tot dusver met de KOZ en het NPO en een uitleg over de FIT studie (T1).

Vragenlijst in eigen taal voor allochtone oudere

ZonMw heeft goedkeuring gegeven aan een KOZ project waardoor de minimale dataset ook afgenomen kan worden bij allochtone ouderen. De minimale dataset is een bundel met verschillende vragenlijsten die de gezondheidssituatie, zorggebruik, psychisch welbevinden en het sociaal functioneren van de

ondervraagde in kaart brengt. Naast de oudere wordt ook zijn/haar mantelzorger bevroegd.

Tot nu toe waren de vragenlijsten alleen in het Nederlands, door de steun van ZonMw kunnen ze vertaald worden in het Turks, Marokkaans en Surinaams. Bij Marokkaans is er een onderverdeling gemaakt naar twee dialecten: Marokkaans Arabisch en Berbers. Voor Surinaams is dit: Hindoestaans en Sranantongo.

Dit is goed nieuws omdat er nu ook onderzoek gedaan kan worden onder niet Nederlandstalige ouderen. Daarnaast kunnen de effecten van maatregelen, die in het kader van het Nationaal Programma Ouderenzorg (NPO) speciaal voor deze doelgroep in gang gezet worden, gemeten worden. Winst voor vele partijen!

Uitbreiding inhoudelijk bureau KOZ

Dr. Erja Portegijs is sinds oktober 2009 als epidemioloog verbonden aan de Kring OuderenZorg AMC en partners. Zij is opgeleid als gezondheidswetenschapper en heeft tijdens haar promotieproject een onderzoek naar het effect van beweging en spierkracht bij kwetsbare ouderen gedaan. In de afgelopen maanden heeft zij zich vooral bezig gehouden met het mede ontwikkelen en schrijven van een aantal bij ZonMw ingediende voorstellen.

KOZ inhoudelijk bureau:

dr. Sophia de Rooij, netwerkcoördinator
drs. Elly Bokma, projectmanager
dr. Erja Portegijs, epidemioloog
Marlien Splinter, management assistent

Academisch Medisch Centrum
KOZ/Afdeling Ouderengeneeskunde
Meibergdreef 9, F4-218, 1105 AZ Amsterdam
Tel: 020-5665991
Fax: 020-5669325
E-mail: koz@amc.nl
Internet: www.kozamc.nl